

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين

الهمم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهم

جلسه دوم کارگاه آشنایی با روش های تدبیر در حوزه مطالعات روانشناسی

سوره قدر را به نسبت اینکه امسال قابلیت درک شب های قدر را بیش از گذشته داشته باشیم قرائت می کنیم.

یکی از برکات سوره قدر مداومت بر آن برای کسانی که اختلال در برنامه ریزی دارند خیلی خوب است . برای اینکه در ماه مبارک جزئی از تلاوت کنندگان و قاریان قرآن باشیم سوره توحید را سه مرتبه می خوانیم که ثواب کل قرآن بر آن وارد است.

سوره مبارکه حمد به عنوان ام الكتاب و همه مضمون کل قرآن در آن است هم به نیت شفا و استجاب دعا بخوانیم.

۲ نکته:

۱- موضوعاتی که کار می کنیم شبیه یک شبی است که ما از دور می بینیم اول موضوع را خیلی احاطه نداریم.

کار دیروز معلوم کردن حد موضوع بود می شود گفت که شیخ را از این طرف می شود دید.

باید بپذیریم که اول کار کاملا نامعلوم و نامأنوس است و خیلی باهوش ارتباط نداریم وقتی نزدیک می شویم مرتب این ویژگی های شبی آشکار می شود . مرتب که نزدیک می شویم اول می فهمیم که ماهیتش چیست؟ جنسش چیست تا به نزدیکش برسیم.

لذا نباید عجله کرد و خرد خرد باید رفت جلو. زیاد گیر ندهیم. خیلی وقت ها آدم ها وقتی خودشان به خودشان گیر می دهند یا دیگران به آنها گیر می دهند متوقف می شوند.

۲- در حرکت به سوی شیخ ، جهت تان را عوض نکنید. وقتی وارد قرآن می شویم یک دریای عمیق است که چیزهای جالبی می بینید و به سمت آنها می روی و از جهت حرکت فاصله می گیرید. هر پنج دقیقه یک بار یا ۱۰ دقیقه یک بار در ذهن تداعی کنید که ما دنبال این موضوع می گردیم.

مثلا ۷۰ تا آیه را دیدی، خداوند حکیم در قرآن اذعان دارد که یک سری افرادی که کم نیستند شکر به جا نمی آورند پس از این منظر نتیجه این که اکثر ساختار افراد اعتدال لازم را ندارند.

بعد دیدیم که خیلی از امکانات قرار داده شده مثل رزق که خیلی برجسته است برای اینکه انسان به این شکر (سلامت) برسد این قدر در ذهنم آمده و رفته است و شکر را کنار می گذارم و سلامت را در ذهنم می آید به همان مفهومی که مد نظر است.

خداوند خیلی امکانات که یکی اسمش را نعمت ، فضل و رزق گذاشته است برای اینکه به این مقصد برسد فضل و نعمت و رزق گذاشته است که اینها زمینه سازها و بستر سلامت می شوند.

بعضی را به **قوم یشکرون** گفته یعنی قومیت هم مطرح است یعنی می شود به واسطه این موضوع قوم تشکیل بدهیم بنابراین موضوع قابلیت این را دارد که امت تشکیل بدهیم و در نتایج می رود.

بعد می بینم بعضی از قوم ها را گفته **لعل** ، بعضی ها را **ل** گفته است.

لعل سیر است پس فرآیند دستیابی می شوند.

سپس فرآیند دستیابی به شکر را پیدا می کنیم.

ل خاصیتش این است که جزء اینها است برای اینهاست مثل اینکه دارم خودم را به شبیح نزدیک می کنم ولی با سوال خودم با همان مفهوم.

سپس **قاعده اول**، ما باید بدانیم به موضوع به عنوان شبیح نزدیک می شویم

قاعده دوم، جهت مان را عوض نکنیم.

قاعده سوم، هر چه راجع به آن موضوع بدست آوردیم به شکل معرفی مقدمه، لوازم، نتیجه بنویسیم. مثل فضل، نعمت و رزق به عنوان پس زمینه.

گروه بندی شدن افرادی که دارای شکر اند، امری بدیهی است .

اگر به ده تا بیست گزاره برسید تعریف از آن در می آید. با جستجوی ساده شما تعریف در می آورید. موضوعات وقتی به صورت طبقه بندی نگاه بشود نسبت به هم تمایز ایجاد می شود.

با یک مختصر کار دو یا سه ساعت سریعاً شما به تعریف می رسید شما اگر توانستید ده تا گزاره به من بدهید و طبقه بندی کردید بلافاصله به تعریف می رسیم .

سوال حضار: در پژوهش، عوامل و ابزار همان اصطلاح عامیانه به کار می رود؟ و آیا توجه به آخرت به عنوان عامل بکار می رود؟ استاد اخوت: بستگی به آیه دارد گاهی توجه به آخرت به عنوان مقدمه بکار می رود. در این بخش ها صرفاً به ظاهر آیات دقت می کنیم.

نعمت به شما داده پس شکر کنید پس نعمت مقدمه شکر است. **صراط الذین انعمت علیهم** ← **انعمت علیهم** نتیجه شکر است. یک وقت نعمت قبل از شکر می آید و یک وقت هم بعد از شکر قرار می گیرد. در کل سوره ممکن است توجه به آخرت مقدمه باشد.

یکی از حضار: آیا با این جستجوی ساده می توانیم به تعریف برسیم؟

در بررسی واژه طیب ، مخالف طیب خبیث است و در تعریف طیب فرقی با طاهر این است که در واژه ی طاهر وجه مطلوب بودن لحاظ نمی شود ولی در طیب لحاظ می شود. طیب در انسان در التحقیق « **علی صراط الحق** » ، برنامه های مطلوب الهی را داشته باشد. در راه مستقیم ، در حیات معتدل : الطیب هو سلام المطلق و حسن المآب و خلود الجنة و ... طیب ۲۴ تا آیه بود، پرتکرارترین حلالا طیبیا است انگار لازم است قبل از طیب حلال و حرام را بشناسیم.

انگار طیب یک جورایی ناظر به حواس، خوردنیها و پوشیدنی ها بود. یک سری آیات ناظر به گفتار بود.

یکی از حضار: در سوره دهر، سوره با استفهام شروع می شود. آیات ۵ تا ۲۲ جنبه های هدایت را تک تک می گویند. و فی به نذر ، و فی ... در رفتار. حالات نشان دهنده ترس از روز عذاب است. یک سوالی که برایم به وجود آمد که چرا در سوره انسان جنبه رحمانی مقدم بر عذاب نمی شود؟

استاد اخوت:

دوستان چیزی که الان به ذهنشون می رسد واژه طیب بیشتر به سلامت نزدیک است یا واژه شکر؟ طیب

گمانی زنی اول دو واژه بود، خرد خرد که وارد شدیم در طیب و شکر خصوصیات را پیدا کردیم.

طیب ناظر به خصوصیات جنس و روابط اما شکر بیشتر حالت فرآیند دارد اگر سلامت را بیشتر به سمت فرآیند ببریم به شکر نزدیک می شویم اما اگر سالم بودن را به کار ببریم واژه طیب بیشتر پوشش می دهد.

بچه ای به دنیا می آید می گویند سالم است (طیب)

یا رابطه سالم شکل گرفته را با طیب به کار می بریم.

خیال سالم با طیب به کار می بریم.

غذای سالم را با طیب به کار می بریم و نمی توانیم با شکر بکار ببریم.

پس هیچ اشکال ندارد که طیب به کار ببریم، شکر هم داریم .

ظاهرا طیب به کلمه سلامت که روان شناسان دنبالش هستند نزدیک تر است . جلو می رویم تا نسبت هر کدام را در مراحل مختلف پیدا کنیم.

یکی دیگر از حضار:

سوره نحل ، این سوره قوم های مختلفی را مخاطب قرار می داده بود در واقع سوره ای است که نعمت های مختلفی را قرار داده است .

لقوم یذکرون ، لقوم یسمعون ، لقوم ...

شاید به این علت که این قومها می توانند به سلامت روان دست پیدا کنند در این سوره هم از کافران هم از مشرکان و

ویژگی های افراد کافر: دروغگو، به چیزهایی که خدا آفریدند نمی نگرند.

صفت بد از آن کسانی است که به خدا ایمان نمی آورند.

استاد اخوت:

شما اول یک ساختار سالم را به صورت مجزا ، تفکر ، ذکر ، عقل دور هم چیدید گفتید ساختار در صورتی که سالم است که این اجزاء را داشته باشد.

برای انسان ساحت های مختلف تحولی در نظر گرفتید توان هایی که بایستی شکوفا بشود را ذکر کردید بعد رفتید سراغ افراد موفق مثل حضرت ابراهیم در قسمت آخر فرآیند انتقال دهی به آن فرد شاخص را ذکر کردید.

قسمت ابتدایی: ساختار بندی و شاکله بندی بحث

قسمت بعدی: فرآیند

قسمت آخر: غایت.

همین برداشت ها را اگر در این سه بخش قرار دهید مطالب نظم بهتری می گیرد.

شما علاوه بر اینکه راجع به انسان صحبت می کنید راجع به جامعه هم صحبت می کنید

سوره مبارکه نحل یک سیر تحولی را به شما نشان می دهد که از نقطه های شروع، فرآیندی و غایت را نشان می دهد.

یکی دیگر از حضار:

سوره انسان را مطالعه کردم پیش نیاز شکر سمیع و بصیر بودن است. و بحث اختیار مطرح است برای شاکر بودن و کفور بودن

ویژگی های شاکر: صبور، شکیبا، ذاکر ، تسبیح و سجده و ...

با توجه به اینکه کافر روبروی شاکر است این نتیجه را می گیریم.

ذاکر نیست ، اهل سجده نیست و ...

دو تا فرق را پیدا کردم یکی ابرار و یکی عبادالله .

ارتباط شاکر ، عبدالله ، ابرار

شاکر شادمانی را عطا می کند.

استاد اخوت:

انسان وقتی سالم است از دو بُعد قابل بررسی است:

بُعد درون که سلامتیش به بهره وری از امکانات درونی و

بُعد بیرونی ، اعطاء و انفاق و بهره وری بیرونی است.

پس سلامت در سوره انسان اگر با **شکر** برویم **۲ بعد دارد:**

یکی **درونی** و

دومی **بیخیال نبودن نسبت به بیرون**

واژه عباد ← ویژگی های درونی

واژه ابرار ← ویژگی های بیرونی

همین نکته هایی که مطرح کردید در این دو شاخه قابل تفکیک بود با این دسته بندی اگر مطالب را بنویسید.

مثلا وفای به نذر به ویژگی های درونی فرد بر می گردد (تعهدات خودش با خدایش)

عطای به دیگران به ویژگی های بیرونی فرد بر می گردد.

وقتی اینها را می چینیم در واقع ۵ مولفه داریم که یکی درونی ست یکی بیرونی گاهی به صورت ماتریسی ارتباط برقرار می کند گاهی تبدیل به مولفه می شوند که قابلیت شاخص گذاری دارند.

ماتریس ، طیف رشدی می دهد.

جمله کلیدی را از دل جملات شما گرفتم و بعد تحلیل عقلی می کنم .

تحلیل عقلی را بالا نوشتم مطالب را هل دادم به طبقه بندی .

همین طور قدرت تحلیل شما بالا می رود.

شما اصلا به مخیلتان نمی رسد که این ده تا جمله بتواند شاخص های سلامت باشد . خود اینکه فرد بتواند نذر کند و وفای به نذر داشته باشد از شاخصه های استقرار است . استحکام درونی است که نذر می کند آدمی که وابسته است دلیلی برای نذر کردن ندارد.

پسری ۱۷-۱۸ ساله کار ندارد ، نذر می کند که اگر کار گیرش آمد حقوق اولش را صدقه بدهد . این خیلی فرق می کند با آدمی که دنبال پول پدرش است.

همین وفای به نذر می تواند شاخص استحکام درونی به صورت کامل مورد مطالعه قرار بگیرد.

چه کسی نذر می کند؟ کسی وفای به نذر می کند؟ خیلی ها نذر می کنند آیا وفای به نذر هم می کنند؟

۳-۴ تا حالت نذر پیدا می کند. که کاملا با استحکام درونی ارتباط دارد.

طرف ممکن است کمبودهایی داشته باشد، بیاید نذر کند. این یکی از موضوعات مهم در حوزه روان شناسی است.

خانم فیاض:

از نظریات روان شناسی : سلامت فقدان بیماری است یا معادل شکوفایی است یا معادل رشد در نظر می گیرند.
اینجا می رود به سمتی که سلامت خیلی سطحش بالاست، نذر، انفاق نشان می دهد آدمها ویژگی های خاصی دارند که به سمت رشد می برد.

آقای اخوت :

بعضی از صفات تحققش در یک سنین موضوعیت دارد بعضی مشاهده اش موضوعیت دارد مثلاً بیتی که پدر و مادر نذر می کنند و وفای به نذر می کنند و بچه مشاهده می کند این آموزش توحید به صورت غیر مستقیم است.
بعضی وقت ها نه مشاهده است نه تحقق بلکه صرف وجودش است یعنی فلسفه وجودی انسان است.
سنت خدا را در امداد با اینکه نه نذر کردی و نه دیدی.

به اینها طبقه بندی می گویند: **مبادرت** **مشاهده** **توجه**

گاهی لازم است بدانیم یک سو آدم هایی هستند که این کار را می کنند این بندگی خداست. خیلی از شأنیت های اجتماعی که برای خودمان بافتیم خلاف قرآن است. گاهی افراد با مسئولیت های حکومتی به سمت پادشاهی می روند در صورتی که باید به سمت عبد شدن می رفتند. سلامت های مقامی، موقعیتی. الان پست و سمت شده عامل ناسلامتی. یک جوری ساختارها چیده می شود که امکان سلامت برای اهل بیتش وجود ندارد و از نظر ساختاری فرض دینداری برای بعضی ها محال می شود.
در قرآن بین فضاها پارتیشن نکشید. تا بحث سلامت است عبد شدن را نشان می دهد که رهبر می شود.

وقتی در سوره یتیم و اسیر و مسکین می گوید فرض مشکلات اجتماعی را در جامعه دینی را نه تنها ممکن است بلکه جایز می داند. طرز برخورد با اینها مهم است. جامعه ممکن است مسکین داشته باشد بخاطر زیر ساختها. جامعه مکن است اسیر داشته باشد بخاطر جنگ. طرز برخورد مهم است. جوامع معیوب به سراغ چرابی یتیم شدن ، اسیر شدن، مسکین شدن می روند. در حالی که باید به طرز برخورد دقت کرد.

یکی دیگر از حضار:

سوره نحل: دیدن زیبایی ها و شکوه جستجوی راستی ،

استاد اخوت:

سوره را از جامع التفاسیر می گیرید ، می برید در word جدول درست می کنید یک ستون آیه ها و یک ستون هم ترجمه و یک ستون رابطه هر آیه با موضوع اصلی را با آن می نویسید. بعضی ها را به عنوان آسیب و یا عامل یا خود سلامت دسته بندی می

کنید و اگر کسی بخواهد تخصصی تر کار کند عنوان های ثابت بدهد آسیب را اختلال نکند مگر اینکه اختلال معنای دیگری داشته باشد. آیات را دسته بندی می کنیم. همه را کنار هم می گذاریم دوباره داخل سوره می روم.

اسناد احوب:

سوره را از جامع التفاسیر می گیرید

آیه	ترجمه	رابطه هر آیه با موضوع اصلی
بسم الله الرحمن الرحيم		پ
قل هو الله احد		د
الله صمد		ش
لم يلد و لم يولد		ا
و لم يكن له كفوا احد		د

Page 8 of 8 26 of 2130 words Persian (Iran)

سوره را از جامع التفاسیر

آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو الله احد

لم يلد و لم يولد

و لم يكن له كفوا احد

Sort

Sort by

Column 1 Type: Text Ascending

Column 1 Using: Paragraphs

Column 2 Type: Text Ascending

Column 3 Type: Text Descending

Then by

Type: Text Ascending

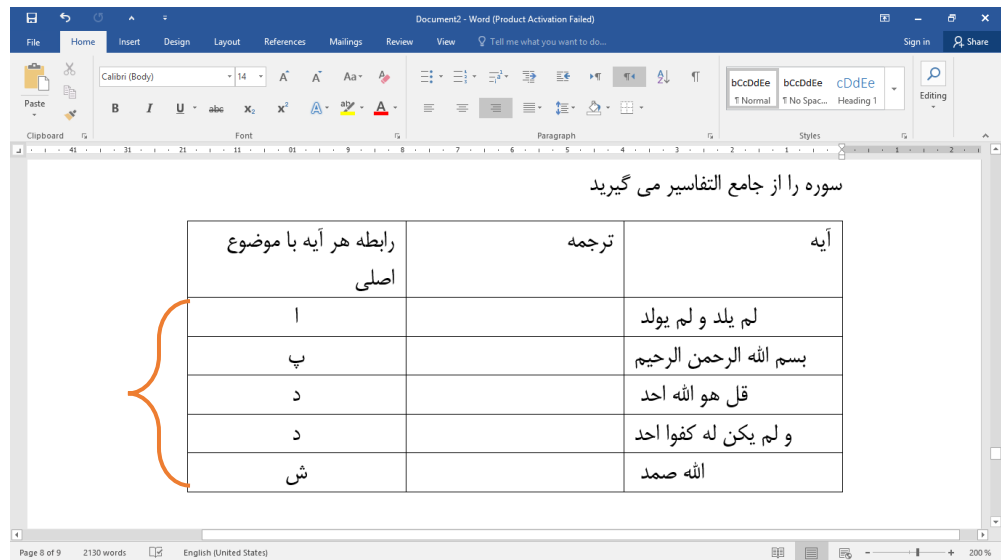
Using: Paragraphs

My list has

Header row No header row

Options... OK Cancel

Page 8 of 9 2130 words Persian (Iran)

مثل اینکه فرض گرفتم کارهای اول گمانه زنی است و دقتش زیاد نیست. با قرآن در هر سطحی تمایل داشته باشیم حتماً منفعتی دارد و خیلی چیز گیرتان می آید حتی در این ترجمه سطحی و ظاهری ، اگر شما بخواهید به همین دستاوردها برسید و کتابهای دیگر را مطالعه بکنید مثلاً ۲۰۰ ساعت وقت می برد در حالی که با ۲۰ ساعت مطالعه قرآن یک برداشت قابل اعتنا می دهد.

ابعاد ماجرا را که متوجه می شوید سرعت و دقت بیشتر می شود. اگر عین آیه داشته باشد قابل استناد است اگر برداشت آیه است به تفسیر مراجعه می کنم ، استنادش را از جایی دیگر می آورم در واقع اول خودم متوجه می شوم بعد سراغ تفسیر می روم.

نکته سوم: چگونه استناد دهیم که دستاورد عملی متقن باشد؟

اینقدر که متن هم گرا و هماهنگ است که حد و حساب ندارد هیچ متنی این طوری نیست که اینقدر دقت وصل شدن را داشته باشد. هیچ کس هم نیست که قبول نکند قرآن وقتی کسی تدبر می کند وعده اش این است که متن اختلاف برانگیزی نیست یکی از نشانه های نارسایی تدبر ارائه متنی که بتواند در آن تشکیک کرد و اختلاف کرد.

یکی دیگر از حضار:

در چهار بخش : ۱- شرایط زمینه ای ۲- شرایط علی ۳- بحث پیامدها ۴- موانع سلامت

شروع سوره : آیه اول : من فکر کردم همیشه یادآوری خلقت را داشته باشیم در اصل چیزی نبودیم باید با یک وجود خاشع در متن سلامت ورود پیدا کرد و هدف خلقت را بدانیم.

شرایط زمینه ای: شنوایی و بینایی هست و برای همه هست اگر کسی نسبت به خودش نمی خواهد.

مسیر انتخابی است مسیر سلامت اجباری نیست اما یک نکته وقتی چیزی را انتخاب می کنیم پیامدها را بپذیریم.

اگر شاکر شدی نوشیدنی گورا و اگر کافر شدی غل و زنجیر پیامد آن است. در دنیا هم یا در بهشتیم یا در جهنم وقتی سلامت نباشد کأن در جهنم هستیم وقتی در سلامت هستیم انگار در بهشت هستیم.

یا کافر شود عواقب را بپذیرد، یا شاکر شود پاداش را قبول می کند.

صفات و ویژگی ها : تراز وفاداری ، خوف از عقوبت (عاقبت اندیشی) بخشنده (انفاق و گذشت) مخلص (بدون چشم داشت)، یکی از چیزهایی که سلامت روان افت می کند بحث چشم داشت از مخلوقات است. تأیید طلبی در روان شناسی نیاز روان رنجور است. مدام یاد خدا هستند، الگوبرداری سالم (عدم اطاعت از گناهکاران)، اهل سعی و کوشش (تلاشگر) بودن، صبر (تعجیل در امورات ندارد) پیامدها (امنیت از آسیب).

موانع: عجز بودن ، فرد عجزول نه می بیند و نه می شنود و فکر نمی تواند بکند.

عواقب ظالمها و کافرها : عذاب است که با عجزول شناخته شده است.

پیامد شاکرها : بهشت است که با صبر شناخته شده است.

استاد اخوت:

دوستانی که با هم در یک سوره کار کردند تبدیل به یک مقاله کنند ثبت کنید خیلی خوب است، تولید علم است. مهم تر از همه این است که ما داریم حرفهای خدا را به مردم می رسانیم نقش رسول را بازی می کنیم اگر خودمان هم به آن عمل کنیم نور علی نور می شود. بعد از مدت کوتاهی حرف های خدا با بیانات مختلف به صورت عملیاتی استخراج کنیم و تحویل بدهیم. اگر کسی قبول نمی کند چون کار انجام نشده است هیچ علمی سرعت و گسترشش به سرعت علوم قرآنی نیست به دلیل پشتوانه ای که دارد.

یکی دیگر از حضار:

آیه ۶۳ و ۶۴ سوره انعام به نظر می رسد که مهم هستند و نقش مهمی در پژوهش دارند.

آسایش و ابلیس و اجابت دعا را به عنوان موانع شکر مطرح می کند.

والدین و یا خانواده سالم اهمیت پیدا می کند.

آقای اخوت :

بله خیلی مهم هستند.

آیه ۸۲ نیز نقش کلیدی در سوره انعام دارند.

الذین آمنوا و لم یلبسوا ایمانهم بظلم اولئک لهم الامن و هم مهتدون (آیه عصمت)

مفسرین این آیه را به عنوان شاخص سلامت ذکر می کنند. سلامتی که به هیچ وجه خدشه وارد نشود. وقتی آیه کلیدی انتخاب می کنیم مثل قله ای است که انتخاب می کنیم که هر کاری می کنیم نباید از آن دور شود آیات شاخص یا غرر کل پژوهش ها را رهبری می کنند. کسانی که سوره مشترک دارند. با هم کار کنند و مقاله ای برای همایش آذر ماه بدهند.

یکی دیگر از حضار: سوره انعام انسانهای بیمار را مطرح می کند.

مشترکات هر ۳ سوره :

سمع و بصر ، تفکر و تعقل ، عاقبت اندیشی ، الگو داشتن و حضرت ابراهیم

استاد اخوت:

اگر کسی خواست از سمت بیماری انسان را بخواهد ببیند و تحلیل بکند سوره انعام را کار کند. در سوره نحل از سمت سلامت برود. در انتخاب سوره به یک دیدگاه می رسید هر چند در حوزه تولید علم بهتر است. دو سه تا سوره صورت مجزا کار بشود. یک وقت از یک خانواده آسیب زا آمده از این ور باید برویم.

سوره انعام کف می شود ← از چی اعراض کند.

سوره نحل وسط می شود. ← فرایند

سوره دهر آخر ← شاخص های سلامت را معرفی می کند (غایت هاست) جامعه را طوری بکنیم که به اینجا برسیم.

از سمع و بصر به عنوان راه کار درمانی می توان برای موضوع سلامت کار کرد.

کار حضرت ابراهیم: یک مدتی ستاره ، یک مدتی ماه می پرستد هر گاه افول می کند لا احب الافلین

یکی دیگر از حضار:

ولایت پذیری خیلی نکته مهمی بود. انسان سالم ولایت پذیری دارد. باور به ربوبیت خدا در انسان سالم وجود دارد.

استاد اخوت:

در سوره انعام مفهوم رب واضح می شود هر کسی کار کرد سوره انعام را روی بخش رب تمرکز کند. رب همیشه با مضاف الیه می آید. رب فرآیند توحیدی کردن فرد و جامعه است بواسطه کلمه رب، رب هارون و موسی (اول هارون و موسی را می شناسد و به واسطه آنها رب را می شناسد.) و یا رب العالمین (اول عالم را می شناسد و بعد رب را به واسطه عالم می شناسد)

کلمه رحمان استقلال دارد و کلمه اله مضاف و مضاف الیه است. یکی از کارهای روانشناسی ، آموزش توحید است بدون این که از خدا ذکری ببرد. یکی از محورهای روان درمانی ذکر خداست. یک کارگاه لازم است تا روش القاء توحید را آموزش بدهد و چگونه می توانیم بیمار را با مباحث توحیدی درمان بکنیم. که جای آن در سوره انعام است. ختم انعام بی دلیل نیست انعام همین جوری که خوانده میشود خیلی از مشکلات حل می شود.

یکی دیگر از حضار:

نکته ای که در مورد توحید گفتید آیا بحث توحید و وحدت را جدا از بحث توحید می دانید؟

استاد اخوت:

اگر خواستید این را بکشانید به سمت اهل کتاب ، حد فاصله اش را در سوره انعام ، چهار پنج را گفته است.

سوره ها خاصیتشان این است که یک مطلب را یک سوره باز می کند بقیه مطالب را اگر بخواهی گسترش بدهی حواله می دهد به سوره های دیگر حدوفاصله را در یک سوره نشان می دهد.

برای آموزش توحید برای کودکان سوره توحید و انعام باید کار شود. و کار کودک در سوره لقمان بهتر جواب می گیرد.

یکی دیگر از حضار:

در تعریف سلامت در روان شناسی یک ده کف آن را و یک عده بالاتر گفته انداگر این را یک طیف بینیم

کل قرآن را باید ویژگی سلامت بدانیم واژه های مومن ...

استاد اخوت:

حرف شما صحیح است چیزهایی که می خواهیم به دست آوریم گام به گام به دست می آوریم.

یکی از راه ها: مجموعه نظرات روان شناسی را در بیاورند خود نظرات را یک اشتراک بگیرند و اشتراک را در قرآن بیاورند ، برآیند نظریات روانشناسی در آن حوزه را در بیاوریم.

این سطح مفهومی که در قرآن ارائه می دهد خیلی زیاد است واگرایی وجود دارد که اسم آن را سوره می گوئیم. محدوده ایجاد می کند واگرایی را تبدیل به همگرایی می کنیم بسته بسته سراغ بسته های مختلف می رویم منجر می شود ما را از حالت واگرایی نجات دهد به همین دلیل اصرار داریم پژوهش ها در حوزه کاربردی حتما سوره ای کار شود که در غیر اینصورت واگرا می شود که به صدتا راهکار می رسند و آشفته می شود.

خود سوره ها، سوره های دیگر را (پوشش می دهد).در حوزه سلامت به زیر ده تا سوره می رسید. آخرت گرایی سوره نمل و سوره سبأ است ، سلامت نیست ، آخرت گرایی است.

یکی دیگر از حضار:

آیات ابتدایی سوره نحل ارتباط بین شکر و مفهوم سبیل و ... و علی الله قصد السبیل انگار اختیاری وجود دارد خدا براساس استحقاق ها و ... یک سری نشانه ها قرار می دهد

انگار یک سری امکاناتی در اختیار انسان قرار می گیرد که با بهره برداری از آنها تا لعلهم تشکرون برسد.

استاد اخوت:

جائر و قصد السبیل در این فضا خیلی اهمیت دارد .

استاد اخوت:

دعا کنیم در مسیر ظهور و تحکم حکومت مهدوی قرار بگیریم . پیشرفت ترجمه های قرآن کریم براساس زمان، فولادوند ، بهرام پور و مکارم، به لحاظ اعتبار، مکارم و به لحاظ دقت، بهرام پور توصیه می شود.

برای واژه ها سهم عمده ای قائل می شویم.

پژوهش هایی که از مسئله وارد قرآن می شود در طبع خود نواقصی دارند.

اگر فرصت داشتیم تفاوت آن را در عمل نشان می دادم .

سلام و واژه های همراه ← دسته بندی هایی که می دهد متفاوت است و دقتش بیشتر است. وقتی با نگاه سوگیرانه با سوال وارد قرآن می شود تحقیق از اعتبار کمتری برخوردار است و چاره ای هم نیست.

درستش این است که موضوعاتی که خود قرآن توجه دارد کار کنند و کار نداشته باشند که چه وقت چی می گوید مثل ایمان، شکر و تقوا ولی ما از مسائل پیش ساخته شده وارد قرآن می شویم. آخر الامر کار را باید به زبان روانشناسی ارائه دهیم که خودش محدود کردن است. در مقام تولید علم آن کار قدرتش بیشتر است. واژه سلامت را از قرآن در بیاورد قدرتش خیلی بیشتر است.

نکته دوم اولین دغدغه در این مدل پژوهش : انتخابمان درست بوده، پرت نبوده ، صحت عرفی بین قرآن خوان ها بوده است.

کسی که فهم صحیح از آیات دارد تأیید کند نکاتی که ما در می آوریم.

مرز بین شیعه و سنی حذف می شود اگر مباحث تدبری به شکل صحیح اعمال شود به همین دلیل به ظاهر آیات اکتفا می کنیم. سلامت را انتخاب کردیم چند تا راه داریم:

شما به عنوان قرآن خوان می پسندید یا نه؟

منظورتان از سلامت چیست؟

در سوره نحل چند آیه جالب شد اگر دکتر بهرامی بود می پرسیدم آیا قانع می شود راجع به آن حرف بزنیم یا نه؟ آیه ۷۵ و ۷۶ و ضرب الله مثلا عبدا مملو کا لا یقدر علی شیء و من رزقناه منا رزقا حسنا فهو ینفق منه سرا و جهرا هل یستون الحمد لله بل اکثرهم لا یعلمون.

و ضرب الله مثلا رجلین احدهما ابکم لا یقدر علی شیء و ههو کل علی مولاه اینما یوجهه لا یأت بخیر هل یستوی هو و من یأمر بالعدل و هو علی صراط مستقیم.

کسی که **ابکم** نیست لا یقدر علی شیء نیست. کل برمولا نیست خیرگزین است. **یأمر بالعدل و هو علی صراط المستقیم**.

صراط مستقیم در سوره یاسین. ما یک مثل برای سلامتی و بیماری پیدا کردیم. مثلهای قرآن جالب است و حکم حد جاده را معلوم می کنند که توی خاکی نرو و حد و حصر تعیین می کند. از خود بحث نمی آیم از حاشیه می آیم.

آیات ۱۲۰-۱۲۱-۱۲۲-۱۲۳ سوره نحل

آیا آدمی که خدا توصیف می کند به عنوان شاخص سلامت قبول می کنید؟ از شما می پرسم.
صراط مستقیم با آن صراط مستقیم ارتباط پیدا کرد.

ما کان من المشرکین ، شاکر الانعمه یعنی یاامر بالعدل ، ابکم نیست.

و ما کان من المشرکین ← تأکید روی شرک می رود.

یاامر بالعدل ← نسبتی با شرک ندارد.

شاکر الانعمه ← بدل یاامر بالعدل

از همین جا بحث شکر و شرک را وارد میکند.

شکر ← یاامر بالعدل و هو علی صراط مستقیم.

کاملاً هم پوشانی دارند از مثل و شاخص فهمیدم این واژه یک نسبتی با سلامت دارد. نخواهیم همه چیز را از اول سوره پیدا کنیم
می روی داخل سوره به یک نمونه واضح و مبرهنی می رسی. از نمونه های مخفی شروع نکنیم.

اتی امرالله فلاتستعجلوه ...

معلوم است این سوره راجع به کسی صحبت می کند که دچار بیماری شرک است.

کسی که ابکم است ...

ینزل ملائکه بالروح تعالی عما یشرکون ← بحث شرک

خصیم مبین ← مشرک اسم دیگر پیدا کرد.

از خلقت انسان آیه ۷۸ سوره نحل

و الله اخرجکم من بطون امهاتکم.

تعالی عما یشرکون را با آیه بعدی را توی یک سیاق می گیریم.

از این آیه کلیدی می شود برای اینکه آدم خصیم مبین نشود باید سمع و ابصار و افئده را فعال کند.

فرآیند خروج از شرک و دستیابی به شکر و خروج از **بکم** استفاده از سمع و بصر و ابصار و افئده است.

بکم : کسی که گنگ است قادر نیست ، حافظه ای ندارد و امکان رجوع ندارد یا امکان رجوع دارد و امکان استفاده ندارد.

کسانی که لکنت زبان می گیرد امتداد گفتارشان قطع می شود در نقطه هایی **بکمیت** پیدا می کنند یکی از دلایلیش:

- عجله رجوع به واژگان است

- دلیل دیگر تأخیر

- و دلیل دیگر نبود واژه

ظرف وجودی انسان در تبادلات ← افئده

فرآیند را پیدا کردم و معلوم شد خداوند به انسان ذخیره اولیه داده سمع و بصر و افئده به کارگیری اینها به سلامتی منجر می شود و به شکر می رسد.

رابطه کفر و شکر را دریاوریم. ← شرک نتیجه کفر می شود.

در سوره انسان شکر و کفر را آورده :

شرک ← دوگانه پرستی ← ظهور

کفر → نادیده گرفتن حقایق ← بن

کفر ۵ تا معنا در روایات آمده :

۱- کفر در مقابل ایمان

۲- در مقابل اسلام

۳- در مقابل شکر

۴- کفر به طاغوت

۵- ...

شرک وجوه پیدا می کند یک معنای اصلی دارد به هم ریختگی در حوزه توجه به مبدأ یا در ربوبیت یا ذات یا مراتب مختلف

یکی از حضار:

اما یشرکون

استاد اخوت:

در سوره نحل آیات بعدی از آدم، شرک زدایی می کند

شرک زدایی از طریق **انذار** و **تقویت تفکر** است.

خلق الانسان من نطفه فاذا هو خصيم مبين.

همه را می گوید بخاطر اینکه شرک زدایی کند.

یکی از راههای کسب سلامت، شرک زدایی است .

شرک زدایی معادل دستیابی به سلامت است.

تعالی عما یشرکون ← برأت پیدا کنیم از هر چه شرک است.

تسبیحی وارد شدن ← به بچه کوچک هم می توانید آموزش توحید بدهید خدا مهربان است.

آیات بعد که دنبال کنیم، خدا در این آیات بحث شرک خیلی موضوع مهمی می شود.

یک آیه شرک محصنه بود ، آیه ۹۹

اینکه در آیات می گردم می خواهم حد وسط درست کنم .

آیه ۹۶ الی آیه ۱۰۰

وقتی شرک را دنبال گرفتیم به ابلیس رسیدیم ، رسیدیم به سلطانه علی الذین یتولونه

ولایت شیطان رجیم را می پذیرد و در اثر آن اتفاقات خیلی زیادی می افتد تا ابکم اش کند. یعنی در واقع از ان مسئله می فهمم ابکم نهایت شرک است. و یأمر بالعدل... و صراط مستقیم نهایت سلامت است.

مسیر اختلال ورود موجودی به نام شیطان در ساحت وجودی انسان است. در ساختار وجودی انسان ، یک اختلال گر بیرونی به نام شیطان وارد می شود. در حوزه سلامت یک سلامت ذاتی دارید یک بیماری ذاتی ، بیماری ذاتی ، فرد شرک می ورزد.

در امتداد بیماری، اختلال گری به عنوان شیطان ورود پیدا می کند که فرآیند را باید تقویت کرد که از سلطان خارج شود.

در حوزه سلامت اختلال بیرونی قطعیت شرک زمینه دریافت اختلال های بیرونی در درون است (انما سلطانه علی الذین یتولونه...).

یکی از حضار: در روانشناسی هم به عنوان آسیب پذیری مطرح می شود.

استاد اخوت:

در انواع اختلال های روان شناسی، اختلال های بیرونی نقش اولیه دارد فرد در دوستی ها ، روابط زوجین به هم می ریزد.

هر جا مواجهات بیرونی زیاد بشود مثل آتش . مثل وقتی که نفت روی آتش می ریزی گر می گیرد.

شاکر را به وصف ایمان و به وصف توکل تعریف می کند. چرا؟ چون من شکر و شرک را پیدا کردم.

ابراهیم خاصیتش این است که شیطان در آن سلطه ای ندارد.

اجتنبه ربه ← معادل الذین آمنو و علی الذین یتوکلون

معادل سازی در تدبر کلمه آموزش داده می شود.

آیات توی هم می افتند دو مفهوم مصداق واحد پیدا می کنند معانی نزدیک هم می شوند. شاکر سلطانی از ناحیته شیطان ندارد چون ایمان دارد.

دکتر فیاض:

تفاوت مرتبه را چکار می کنیم؟

استاد اخوت :

در مرحله اول اشکال ایجاد نمی کند وقتی بدست آوردیم از اول می خوانیم اینها را توی انبار می ریزیم. یک خرده دقت کنیم معلوم می شود در مرحله اول رشد فرد به شرک مبتلا نمی شود.

دکتر فیاض:

در آیه ۲ محل انذار است ایمان پایه. در مراحل بعدی ایمان بالاتر می رود به نسبت شرکش هم بالاتر می رود

استاد اخوت :

اینها را بعدا در تدبر سوره ای می خوانید.

این کار را تا وقتی به تعریف برسیم ادامه می دهیم تا زمانی که نتوانم به دلالت ظاهر در سوره چیزی اضافه و یا کم کنم. تعریف را که استخراج کردم با آن تعریف می روم سوره را کار می کنم برای در آوردن تعریف و استناد دهی کامل باید از این راه بروم و بعد مرتبه پیدا می کنند. معنی واژه ها را فعلا از ترجمه کار می کنم نه از تحقیق. توصیه ام این است که اول با خود قرآن مأنوس بشوید، بگذارید واژه ها خودشان را نشان بدهند بعد بروید به لغت مراجعه کنید.

ادامه آیات را که نگاه می کنم می رسم به آیات ۹ تا ۹۰. اینطور که کار می کنید کل سوره آیاتش به هم متصل می شود. ضرب الله مثلا رجل ابکم ... و من یأمر بالعدل . آیه ۹۰ ان الله یأمر بالعدل و الاحسان و ایتاء ذی القربی صفت خودش را به آن آدم نسبت داده مثل اینکه خدا بگوید سالم مثل من در امر به عدل بشود، یعنی خدا سلامت را با خودش قیاس می کند. یعنی همراستایی تام و کامل با توحید ربوبی - یأمر بالعدل توحید ربوبی می شود. امر به عدل ، امر به احسان ، ایتاء ذی القربی، نهی از فحشا و منکر و بغی ← مولفه های صراط المستقیم و شاکر بودن است.

از منظر خدا چه کسی شاکر است؟ کسی که یأمر بالعدل ، یأمر به احسان و ...

از فعل لازم استقرا خودش به فعل متعدی به دیگری تبدیل شده است.

انسان اگر رسنا نباشد بیمار است. رسانای عدل و احسان نباشد بیمار است.

در واقع ذی القربی ...

ینهی عن الفحشاء و نارسانای فحشای و منکر و بغی باشد این را در کل قرآن بررسی می کنیم که فحشا و بغی چیست. که هم از جهت مرتبه ای قابل بحث است و هم از جهت مفهومی.

بغی : به طور واضح تعدی به حقوق دیگران است مثل سرقت، قتل.

منکر: خلاف فطریات.

حق را نباید با زور گرفت بلکه حق را باید با حق گرفت چون ممکن است زور ناحق باشد.

تعریف و تمجیدهای آدمها برای کاربردشان منکر است.

فحشاء: بروزات آسیب زنده به خودش و دیگران؛ زشتی ها و... بعضی مربوط به سن می شود و بعضی نمی شود.

... بالعهد اذا عاهدتم ...

ارتباط با سوره دهر

و لاتتقفوا الايمان بعد ...

فضا را به سمت امت می کشانم.

سلامت را در دو بعد حیثیت فردی و اجتماعی عمل می کند. یکی از بیماریهای امتهما مقایسه بین امتهای مختلف ، بخاطر اینکه کم نیارند از ارزشهای خود عدول می کنند. مثلا اینکه در جامعه می گویند باید بروند پای میز مذاکره ، سند ۲۰۳۰ و می گویند شما مملکت را بخاطر ارزشها عقب می اندازید.

و لاتکونوا کالذی ...

این خیلی محکم مطرح می شود. وقتی بخواهد همه ارزشهایی که برایش جنگیدید کنار بگذارید پیشرفت آسیب می شود.

ان ابراهیم کان امه واحده شما انسان را نگاه می کنی اگر به سمت امت شدن نرفت بیماری است. نمی توانی بگویی سالم است. از تولد بچه حتی قبل تر، اگر ابراهیمی باشد طرف بچه را نذر خانه خدا می کند و برای نسلش برنامه ریزی می کند که مشرک نشوند. در فرض اولیه ، امت خلق کرد.

ملت ابراهیم حنیفا ← امنا قانتا حنیفا و لم یکن من المشرکین

با توجه به حرفهایی که زدیم: دسته بندی

بعد از اینکه آیات را دیدیم متوجه شدم سطوح مختلف را از سلامت به من می دهد.

یکی سری آیات را در دو بعد تفکیک می کنم شماره آیه می دهم .

آیات تعریف (جنس و فصل) (برای تعریف استفاده می شود)

آیات ویژگی

آیات فرآیند

آیات اختلال

ممکن است بعضی از آیات را در دو جا استفاده کنم منظور از تعریف در آوردن جنس و فصل است

هر موقع بگویم سلامتی تمایز پیدا کند البته فعلا نسبی است.

آیه مثل را می آورم ناتوانی نیز جنس می شود ، به گونه ای که امکان یافتن نفع و مصلحت را نداشته باشد.
کودکان هم ناتوانند پس می گوئیم : تثبیت ناتوانی ، کودک که دارد یاد می گیرد

برای سلامتی می آیم یا امر بالعدل الی صراط المستقیم

اگر بخواهیم تفصیلی بگوئیم می آیم روی ۹۰ تا ۹۲

اگر غیر تفصیلی بگوئیم یا امر بالعدل را می گیرم.

صراط مستقیم را از ان ابراهیم کان حنیفا می گیرم.

یا امر بالعدل ← به یکی باید امر کند ← جامعه ارزش در می آید.

استمرار توانایی در دریافت (جنس) امر + در مسیر (فصل) شکر

طبق آیه مثل سلامتی و بیماری مدلش این است.

انگیزش و رکود عاملش همین است اگر انسان امر خواه نباشد انگیزش ندارد چون انسان نفسش تنها با امر به حرکت در می آید
بدون امر هیچ حالتی برای هیچ کس مفروض نیست حال این امر، یا امر خداست یا امر شیطان است.

اگر ضدش را در بیاوریم:

توانایی در بیان مقاصد و استقلال

۱۱

عدم توانایی در دریافت امر خداوند و عدم توانایی در انتقال به دیگران ...

در واقع ۴ تا معنی دارم نه دو معنی:

خانم فیاض:

فصل مقاصد را نباید مشخص بکنیم؟

استاد اخوت:

معنی دوم ناتوانی در بیان مقاصد ... دقیق تر است از این شروع می کنیم.

اگر از معنای سلامت برویم همه ما ، بیمار خواهیم بود. وقتی که تعریف اولی می شود سطح فکر برای سلامتی افقش بالا می رود . یعنی مراحل رشد پیدا می کند قله پیدا می کنیم برای دست پیدا کردن. ما الان قله نداریم فقط نمازی بخوانیم مسلمان بمانیم.

ویژگی ها: یأمر بالعدل و الاحسان و ایتاء ذی القربی. یک بعد فردی دارد یک بعد امت دارد. بعد فردی اش اجتماعی هم هست.

اما بعد امت جامعه را را هم در نظر می گیرد. در ستون آیات ویژگی ها جای می گیرد.

امر به عدل مصادیق دارد : - تقوا - امر به برّ - ...

امر به عدل : حقوق و حدود و حق شناسی و حد شناسی

امر به احسان : فضل و زیادت همراه با حسن ، علاوه بر حدی که هست بیشتر رعایت می کند.

مثلا می خواهد ۲۰۰ تومان خمس بدهد ۳۰۰ تومان خمس می دهد. (موجب فعال کردن میل به بی نهایت می شود)

نهی از فحشا: چیزهایی که زشت هستند قبح عقلی دارند و عرفی.

نهی از منکر: تعاریف صحیح فطری.

نهی از بغی: ستم و ظلم به دیگران.

وفای به عهد

پایبندی به اصول

ایتاء ذی القربی (ذی القربی تحت ولایت اهل بیت باشدی همراستا کردن امکانات با اولیای الهی ، چون آنها ذی القربی هستند

ذی القربی یعنی رسول هستند) (همراهی و هماهنگی با اولیای مقرب خدا

آیه اختلال را می گذارمی روی آیه ای که مربوط به ابلیس است.

بیماری	سلامت	شماره آیه	-
آیه مثل: طبق آیه مثل بیماری تثبیت ناتوانی (جنس تعریف) انسان در بیان مقاصد و فقدان استقلال در رای و نظر به گونه ای که امکان یافتن نفع و مصلحت (خیر) را نداشته باشد. اگر انسان حالت ایستا پیدا کرد می گندد.	ممکنه من ۵ تا تعریف سلامت بکنم نباید نگران شد. استمرار توانایی دریافت امر خداوند و انتقال آن به دیگران به گونه ای که عبودیت خالصانه را (مشرک نبودن) را در پی داشته باشد و فرد و جامعه را در مسیر شکر قرار دهد.	۹۰ تا ۹۲	- آیات تعریف : در آوردن جنس و فصل است
	بعد که در قرآن بررسی می کنیم انگیزش و رکود عاملش		

	همین است: اگر انسان امر خواه نباشد دیگر برای چیزی انگیزش ندارد. چون نفس انسان تنها با امر به حرکت در میاد و بدون امر هیچ حرکتی برا یانسان		
فحشا منکر بغی	امر به عدل: امر به حق است. حقوق و حدود/ مصادیق دارد، امر به تقوا ، امر به برّ است. امر به احسان: فضل و زیادت همراه با حسی مقرب خدا ایتناء ذی القربی: همراهی کردن امکانات با اولیای الهی و هماهنگی و همراهی با اولیا نهی از فحشاء: قبح عقلی و عرفی دارند. نهی از منکر: دارای تعاریف صحیح فطری (عقلی)	-	- آیات ویژگی
خصیم مبین	بهره مندی از سمع و بصر و افئده در مسیر شکر	-	- آیات فرایند
پذیرش ولایت شیطان	ایمان و توکل	-	- آیات اختلال

هر کسی سوره هایش را یک دسته بندی اینطوری کند یک تعریف در می آورد.

نکات تدبر کلمه :

جایی که از ضد استفاده می کند آیات تعریف است.

جایی که با صله و موصول استفاده می کند آیات تعریف است.

جایی که لعل استفاده می کند فرآیند است.

لام استفاده بکند ویژگی است.

شرط استفاده بکند فرآیند است. ۲ فعل را به هم وابسته می کند.

مولفه استفاده بکند ویژگی است.